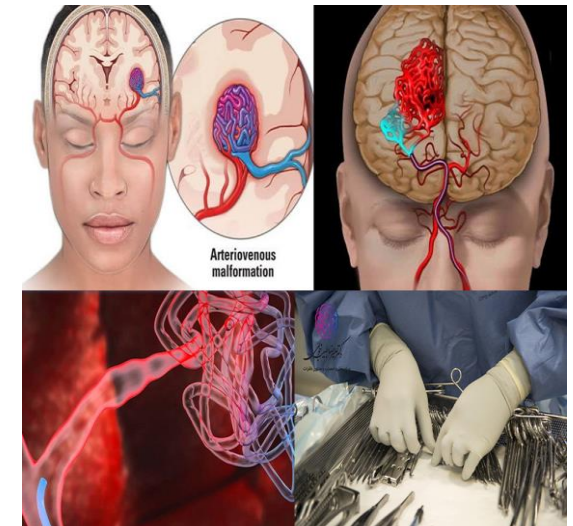

جراحی عروق مغزی

تهیه و تنظیم:

گروه آموزش به بیماران ارتقای سلامت بیمارستان مهراد

تاریخ بازنگری : اردیبهشت ۱۴۰۵

جراحی عروق مغزی، دقیقاً جزو جراحی های مغزی بوده و هیچ تفاوتی با سایر جراحی های پزشکی ندارند. بسته به نوع آسیب و تکنیک جراحی مورد استفاده برای شما، مدت زمان بستری و نیز زمان بهبود شما متفاوت خواهد بود. در صورتی که نیاز به جراحی های کرانیوتومی باز برای مغز شما باشد، لازم است پس از عمل جراحی یک شب در بخش مراقبت های ویژه بمانید تا وضعیت علایم حیاتی شما پایدار شود و سپس به بخش عمومی منتقل شده و در صورت تایید پزشک مرخص خواهید شد.

انواع گرفتگی عروق مغزی

گرفتگی عروق مغزی رایج ترین خطر تهدید کننده زندگی در دستگاه اعصاب مرکزی است. در حقیقت سکته های مغزی سومین دلیل مرگ افراد در جهان می باشند. طبق بررسی های صورت گرفته انجمن جراحی مغز و اعصاب ایالات متحده آمریکا سالانه نزدیک به ۱۶۰ هزار مورد فوت به واسطه بیماری های ناشی از گرفتگی عروق مغزی رخ می دهند که اکثریت آنها افراد بالا ۶۵ سال هستند.

سکته مغزی:

شامل انواع ایسکمیک (ناشی از گرفتگی رگ یا مویرگ توسط لخته)، هموراژیک (ناشی از پارگی رگ یا مویرگ مغزی) و ایسکمیک گذرا (همانند ایسکمیک اما با لخته و شدتی به مراتب کمتر)

تصلب شرایین (گرفتگی کاروتید):

استنوز کاروتید به معنای سفت شدن کاروتیدهای مغزی به دلیل رسوب گرفتن جدار داخلی آنها می باشد. به طور معمول این رسوب ها ناشی از چربی های اشباع و کلسترول هستند.

آنوریسم مغزی:

آنوریسم مغزی وضعیتی است که در آن بخشی از جدار یکی از رگ های مغزی ضعیف شده و در نتیجه آن قسمت باد می کند. به طور معمول آنوریسم در محل انشعاب رگ های ایجاد می شود، چون ساختار محل هایی از رگ که چنگالی شکل هستند ضعیف تر است. این وضعیت می تواند مادرزادی و یا ناشی بیماری های قلبی/عروقی و مغزی باشد.

بدشکلی های عروقی مغز:

اتصالات نا به هنجار و غیر طبیعی سرخرگی، مویرگی، و یا سیاه رگی که معمولاً در دوره بارداری شکل می گیرند. علت دقیق بروز بدشکلی های عروق مغزی نامشخص است.

بیماری مویا مویا:

این بیماری خاص سرخرگ های کاروتید مغزی بوده و پیشرونده است و به تدریج منجر به انسداد رگ ها و مویرگ های مغزی می شود. این بیماری در کودکان و بزرگسالان رخ داده و نتیجه آن سکته های مغزی ایسکمیک گذرا است.

آنژیومای وریدی (ناهنجاری های وریدی رشدی):

بدشکلی مادرزادی سیاهرگ های مغزی است که منجر به آسیب های مغزی می شود. بر خلاف تصور گذشته، امروزه مشخص شده حدوداً ۵۵ درصد ناهنجاری های عروق مغزی ناشی از آنژیومای وریدی است.

بدشکلی سیاهرگ گالن (VGM)

این بیماری بسیار مادر در دوران جنینی منجر به آسیب های جدی شده و گاه حتی منجر به از کار افتادن قلب جنین و در نتیجه سقط جنین خواهد شد. بدشکلی سیاهرگ گالن اتصال ناهنجار بین سرخرگ ها و سیاهرگ در محل مویرگ های مغزی است. در بدشکلی سیاه رگی گالن ضخامت دیواره مویرگ ها بیش از بدشکلی های عروق مغزی است.

عوارض نرسیدن خون به مغز

زمانی که خون کافی به مغز نرسد اتفاقات بسیار زیادی ممکن است رخ دهند که زیربنای همه آنها کمبود اکسیژن و مواد غذایی برای بافت ها و سلول های مغزی است. علائم کاهش جریان خون در مغز مشابه علائم سکته مغزی بوده و عبارتند از:

بریده بریده شدن کلام

ضعف ناگهانی اندام های بدن

مشکلات بلع

از دست دادن تعادل

احساس بی تعادلی

از دست دادن بخشی از بینایی

از دست دادن کل بینایی

این علائم ممکن است ادامه دار و یا موقت و گذرا باشند. در عین حال ممکن است به دلیل محدود بودن وسعت محدوده تحت تأثیر کاهش جریان خون علائم فوق الذکر در ابتدا ظاهر نشوند. در صورتی که به وضعیت کاهش جریان خون به مغزی رسیدگی نشود عوارض زیر ممکن است برای شما رخ دهند:

- سکته مغزی
- حمله ایسکمیک مغزی گذرا (TIA)
- آنوریسم مغزی
- جراحی گرفتگی عروق مغز
- درمان انتخابی گرفتگی عروق مغز جراحی است. جراحی عروق مغزی یکی از شاخه های بسیار پیشرفته در جراحی مغز و اعصاب می باشد که هدف آن برطرف ساختن مشکلات ایجاد شده در ساختار سرخرگ ها، سیاه رگ ها، و یا مویرگ ها مغز و نخاع است. روش های جراحی گرفتگی عروق مغزی به طور کلی عبارتند از:

- میکروسرجری (جراحی محدود) که با روش های حداقل تهاجم و جراحی بسته از بیرون عروق مغزی صورت می گیرند.
 - جراحی مغز آندو و سکولار که با روش های جراحی بسته و حداقل تهاجم از درون رگ های مغزی انجام می شوند. با توجه به اینکه نوع، وسعت، محل، و عوارض ایجاد شده ناشی از گرفتگی عروق مغزی چه باشد، از تکنولوژی های جراحی زیر برای درمان گرفتگی عروق مغزی شما استفاده خواهد شد:
- استنت گذاری:
- استفاده از یک لوله بسیار نازک فلزی یا توری برای گشاد کردن مسیر رگ ها و بهبود جریان خون

آمبولیزاسیون:

استفاده از مجموعه ای از ابزارها برای از بین بردن ناهنجاری های عروق مغزی همچون آنوریسم، بدشکلی های رگ های مغزی، فیستول، تومور مغزی و ...

کلیپس زدن:

استفاده از گیره های مخصوص برای بستن آنوریسم

کویل زدن:

بر کردن درون یک آنوریسم با استفاده از رشته های فلزی بسیار ریز که منجر به لخته شدن خون درون آنوریسم و درمان آن می شود.

تغییر مسیر جریان خون:

استفاده از استنت هایی که جهت جریان خون را از آنوریسم منحرف می کنند.

جراحی بای پس مغزی:

تغییر و اصلاح مسیر جریان خون در محل گرفتگی عروق، ضایعه، تومور و یا ضربه مغزی

مدت زمان جراحی عروق مغزی بستگی به طیف وسیعی از عوامل دارد.

پس از تمامی جراحی های مغز، شما احساس خستگی و رخوت زیادی خواهید داشت و به همین دلیل پس از ترخیص از بیمارستان لازم است به مدت چند هفته استراحت نمایید. گاه بین ۴ تا ۸ هفته زمان برای بهبود پس از جراحی مغز لازم است. محل زخم ها و بخیه های جراحی معمولاً حدود ۵ روز بعد از عمل جوش می خورند که این زمان بسته به وضعیت جسمانی و بدنی هر فرد ممکن است بیشتر هم شود.

در زمان خوب شدن در دوره نقاهت، محل زخم و بخیه حین جوش خوردن ممکن است اندکی متورم و دردناک شده و احساس خارش به شما دست دهد که طبیعی است. در صورتی که بخیه های شما جذبی باشند خودشان می افتند. در غیر این صورت بین ۷ تا ۱۰ روز بعد از جراحی پزشک شما بخیه ها را می کشد. در صورت نیاز به توانبخشی، جراح شما موارد لازم را برایتان تجویز خواهد کرد.

شما می توانید با داشتن یک شیوه زندگی سالم، خطر ابتلا به گرفتگی عروق مغزی را کاهش دهید. هوشمندانه است که:

- فشار خون بالا را کنترل کنید.
- از رژیم غذایی کم نمک، چربی و کالری استفاده کنید.
- ورزش کنید.
- مصرف الکل را محدود کنید.
- از داروهای تفریحی استفاده نکنید.
- وزن خود را در حد مناسب نگه دارید.
- سطح قند و کلسترول خون خود را کنترل کنید.
- سیگار را ترک کنید.
- استرس را کاهش دهید.
- برای چکاپ های منظم به پزشک خود مراجعه کنید.
- در صورت نیاز برای بیماری هایی مانند آریتمی قلبی، داروهای رقیق کننده خون مصرف کنید.
- خطر لخته شدن خون را در مقابل فواید هورمون درمانی برای علائم یائسگی سبک و سنگین کنید.

